

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIANSKI**

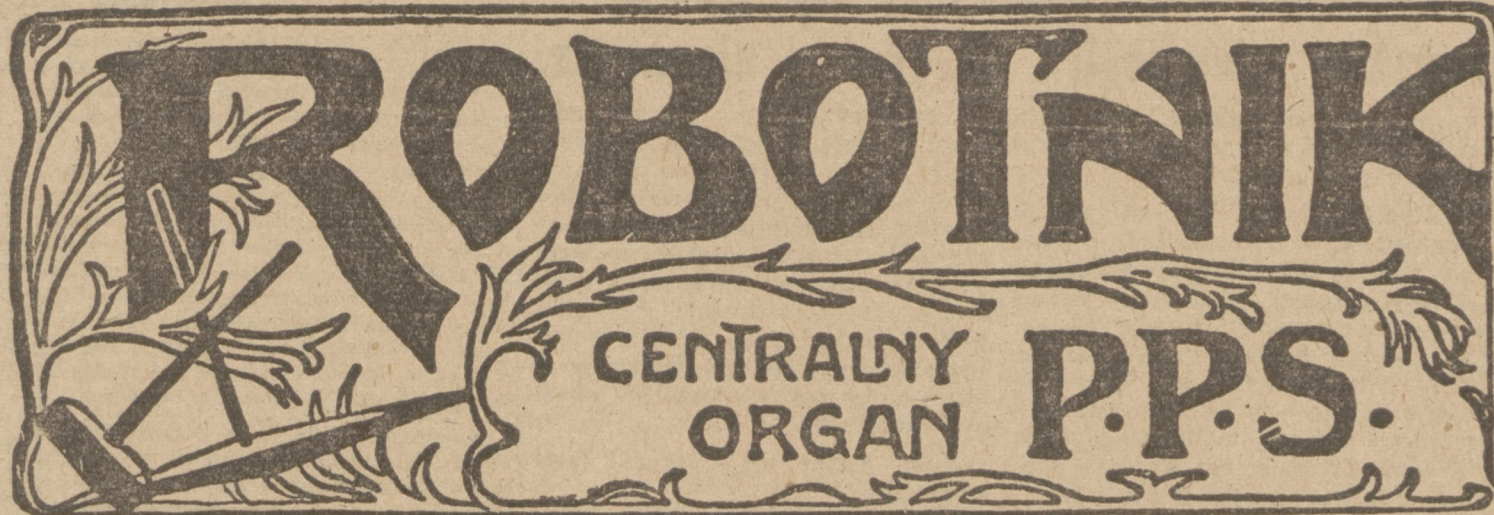
REDAKCJA

przyjmuje interesantów
od godz. 12 do 2 popołudniu

ADMINISTRACJA

czynna od godziny 8 do 18

Konto w Banku „Społem”
Oddz. w Warszawie Nr. 195
Konto w P. K. O. Nr. 1-980

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

**Redakcja i Administracja:
WARSZAWA
Al. Jerozolimskie 121**

Redaktor naczelny 8.85-01
Sekretarz redakcji 8.85-02
Redakcja miejska 8.85-06
Administracja 8.85-04
Drukarnia 8.85-05

Nota Rządu Polskiego do Rządu Wielkiej Brytanii

Jednostki armii Andersa

nie mogą być uważane za oddziały wojska polskiego

Dnia 14 b. m. Ministerswo Spraw Zagranicznych wysłowało do Ambasady Brytyjskiej notę następującej treści:

Rząd Polski, pragnąc jak najrychlej zjednoczyć wszystkich Polaków, którzy walczyli z niemieckim najazdem, oraz połączyć ze sobą rodziny rozdzielone wskutek działań wojennych, postanowił doprowadzić jak najszybciej do repatriacji tych oddziałów Wojska Polskiego, które walczyły u boku sprzymierzonych Wojsk Brytyjskich.

Zgodnie z układem, zawartym z Rządem Jego Królewskiej Mości przez Rząd s. p. gen. W. Sikorskiego, jednostki Wojska Polskiego, które pozostawały pod rozkazami emigracyjnego rządu polskiego, podlegały dowództwu brytyjskiemu wyłącznie pod względem operacyjnym, zachowując poza tym całkowitą niezależność. Dowódcą tych oddziałów był stale wyznaczany przez uznawany wówczas przez Rząd Jego Królewskiej Mości polski rząd emigracyjny w Londynie. Dotyczyło to nawet kandydatur, na które strona brytyjska spoglądała niechętnie, jak np. gen. Sosnkowski.

Z chwilą uznania przez Rząd Jego Królewskiej Mości Polskiego Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej, ten ostatni pragnąc sprowadzić oddziały do kraju, wyznaczył na ich dowódcę gen. broni K. Świerczewskiego, ówczesnego dowódcę II Armii Wojska Polskiego, Rząd Jego Królewskiej Mości odmówił przekazania dowództwa nad oddziałami polskimi generałowi, wyznaczonemu przez Rząd Jedności Narodowej. Równocześnie władze brytyjskie podporządkowały sobie oddziały polskie pod wszystkimi względami, obejmując formalne naczelne dowództwo nad nimi. Zachowano ich odrębny charakter, oznaki itp., co faktycznie oznaczało utrzymanie poprzedniego stanu rzeczy.

Równocześnie, wbrew oficjalnym protestom polskiego attaché militaire w Londynie, władze brytyjskie zarządziły w oddziałach polskich w dniu 21. 9. 1945 r. deklarowanie się żołnierzy polskich na powrót do kraju. Żołnierze, którzy się zadeklarowali do kraju, zostali z oddziałów polskich wyeliminowani, pozbawieni broni, sprzętu, organizacji wojskowej i przeniesieni do t. zw. obozów repatriacyjnych. Doprowadziło to do tego, że w jednostkach, używających polskich znaków państwowych i nazywanych nadal w Anglii wojskiem polskim, pozostali ludzie, którzy nie wyrazili chęci powrotu do kraju i byli dowodzeni przez wrogich Rządowi Jedności Narodowej oficerów.

Sam akt z dnia 21. 9. 1945 r. poprzedzony był długotrwałą, zacietą propagandą pewnych emigracyjnych czynników polskich, przeciwko Rządowi Jedności Narodowej i wywieraniem nacisku na lojalnych Rządowi Jedności Narodowej oficerów i żołnierzy. Akt deklarowania się nastąpił przy całkowitej nieobecności oficjalnych przedstawicieli Rządu Jedności Narodowej, a naczęściej także przy nieobecności przedstawicieli władz brytyjskich.

Aczółwiek fakty te nie dadzą się pogodzić z poszanowaniem niezaprzeczalnych uprawnień Rządu Jedności Narodowej do posiadania zwierzchnictwa nad wszelkimi polskimi siłami zbrojnymi zagranicą, to jednak Rząd Polski z niezwykłą cier-

pliwością nie szczędził wysiłków, aby osiągnąć sprowadzenie oddziałów polskich do kraju w jak najrychlejszym czasie.

Kierując się tą myślą przewodnią, Rząd Jedności Narodowej wysłał dn. 15. 10. 1945 r. do Londynu specjalną Misję Wojskową, pod kierownictwem gen. bryg. I. Modzelewskiego.

Stosownie do instrukcji Rządu Jedności Narodowej Misja Wojskowa zaproponowała Rządowi Jego Królewskiej Mości następujące rozwiązanie zagadnienia oddziałów polskich, czyniące, zdaniem Rządu Polskiego, zadość wymaganiom zarówno angielskiej, jak i polskiej strony:

1) Przejęcie dowództwa nad całością przez oficerów, wyznaczonych przez Rząd Jedności Narodowej;

2) Udostępnienie oddziałom polskim informacyjnych materiałów Rządu Jedności Narodowej po to, aby żołnierze polski informowani do tychczas tendencyjnie przez reakcyjne dowództwo polskie, mogli się wreszcie dowiedzieć prawdy o swoim kraju i o przyjęciu, jakie go tam czeka;

3) Przeprowadzenie w obecności przedstawicieli władz brytyjskich swobodnego deklarowania się tych oficerów i żołnierzy, którzy do kraju wracać nie chcą;

4) Wyeliminowanie tych ostatnich z jednostek polskich i przekazanie ich do dyspozycji władz brytyjskich;

5) Powrót pozostałych do kraju w oddziałach ze sztafarami, bronią i sprzętem.

Ten projekt rozwiązania spotkał się z odmową ze strony Rządu Jego Królewskiej Mości. Propozycje w tym samym dniu ponownie zostały jeszcze w następnych dokumentach, a mianowicie w nocie Ambasady R. P. w Londynie z dnia 18 grudnia 1945 r., Nr. 745 24 oraz w nocie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Zygmunta Modzelewskiego z dnia 14 stycznia 1946 roku, Nr. 745/8, jako też w rozmowach osobistych Podsekretarza Stanu Modzelewskiego z Ministrem Bevinem w grudniu ub. r., za każdym jednak razem spotykały się ze sprzeciwem ze strony brytyjskiej w najbardziej zasadniczej sprawie przejęcia przez Rząd Jedności Narodowej dowództwa nad oddziałami polskimi.

Wykazując maksymalną dobrą wolę, Rząd Jedności Narodowej przyjął tych żołnierzy, którzy zadeklarowali się w dniu 21. 9. 1945 roku, bez sprzętu, bez broni, bez materiałów sztabowych, których nie przysłano w ogóle, aczkolwiek nie brakowało oddziałów, wracających do kraju w przeważającej swej części. Powracających żołnierzy wyposażono jedynie w ręczne karabiny, niejednokrotnie starego, nie używanego przez nich typu. Stawiając jednak ponad wszystko zrozumiałą tęsknotę tych żołnierzy do kraju, Rząd Jedności Narodowej wolał przyjąć ich w takim stanie, niż narażać na dalsze bezcelowe wyczekiwanie powrotu.

Równocześnie okazało się, że aczkolwiek władze brytyjskie objęły same dowództwo nad oddziałami polskimi, uważając dawnych ich dowódców tylko za „agentów brytyjskich do przeprowadzenia tych posunięć, które łatwiej przeprowadzić polskimi drogami organizacyjnymi” (list War Office do Misji Wojskowej z dnia 18 października 1945 roku, Nr. 0173/426/SD 5), to jednak faktycz-

nie, jak tego dowodzą liczne dokumenty — stare, reakcyjne dowództwo i korpus oficerski na czele z gen. Kopańskim, Andersem i innymi, nadal istnieją i, w porozumieniu z p. Arciszewskim i Raczkiewiczem, kontynuują swą wymierzona przeciwko Rządowi Jedności Narodowej działalność.

Co więcej, wyżsi oficerowie z wymienionymi generałami na czele, tę wrogą Polsce działalność nawet zaostrzyli, a równocześnie w celach zagadkowych i niepokojących powiększają stan liczebny II Korpusu.

Wychodząc z założenia, że dalsze trwanie tego anormalnego stanu rzeczy nie leży w interesie współpracy polsko-brytyjskiej i utrwalenia pokoju w Europie, Rząd Jedności Narodowej ma zaszczyt zakomunikować Rządowi Jego Królewskiej Mości, że z dniem dzisiejszym polskie jednostki łączowe, morskie i powietrzne za granicą, nie mogą być nadal uważane za jednostki Wojska Polskiego.

To też Rząd Jedności Narodowej domaga się, aby jednostki te zostały niezwłocznie rozwiązane i nie mogły korzystać z prawa noszenia polskich znaków państwowych oraz polskich dyktandów wojskowych.

Pozostali oficerowie i żołnierze białych oddziałów polskich będą mogli powrócić do kraju po indywidualnym zgłoszeniu się do Konsulatów

R. P. Rząd polski poczyni wszelkie ułatwienia, ażeby żołnierze ci, którzy tak dzielnie bili się o sprawę Polski i wszystkich Narodów Zjednoczonych, mogli powrócić jak najszybciej do kraju, gdzie tak, jak ich koledzy, którzy powrócili przed nimi, przyjęci zostaną z serdecznością i troskliwością przez swe rodziny i przez władze państwowe.

Pobyt delegacji polskiej w Pradze W sobotę rozpoczęcie rokowań

Prasa czeska „wszystkich odcieni” politycznych zamieszcza na czołowych miejscach szczegółowy opis uroczystego powitania delegacji Polskiej na lotnisku w Pradze.

Ministrowie Rzymowski, Jędrzychowski, Kiernik, Świątkowski i dyrektor departamentu politycznego MSZ Olszewski wraz z posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym R. P. Wierbłowskim złożyli dziś

Minister Modzelewski u ministra Bevina

LONDYN PAP. Wiceminister spraw zagranicznych, Zygmunt Modzelewski odbył w Londynie, dnia 9 lutego r. b. godzinną rozmowę z brytyjskim ministrem spraw zagr. Bevinem, na temat ogólnie politycznych stosunków polsko-brytyjskich.

Zamknięcie sesji ONZ

Mowy mężów stanu i list miliona dzieci

LONDYN. Końcowe posiedzenie i trwało do późnej nocy. Prawie pierwszej sesji Zgromadzenia Narodowego rozpoczęło się o godz. 23.30 wszyscy delegaci byli obecni. Wśród oklasków wszedł na trybunę premier W. Brytanii Attlee, aby wygło-

sić przemówienie pożegnalne. Po wymienieniu wszystkich sukcesów sesji ONZ, przeprowadził Attlee porównanie jej działalności z akcją Ligi Narodów. Tam nie było szczerych dyskusji, a wszelkie sprawy były załatwiane poza obrębem Ligi. W ONZ

miały miejsce najbardziej ostre dyskusje, jak to ma miejsce w Izbie Gmin. Każdy wielki i mały naród mógł przedstawić swój punkt widzenia.

Następny mówca, przewodniczący Zgromadzenia Spaak stwierdza, że ONZ osiągnęła dość znaczny sukces, ale były też pewne niedociągnięcia. Za dużo jednocześnie różnych posiedzeń, które obciążały sekretariat. Droga ONZ jest długa, a cele dalekie. Najważniejsze, że wśród delegatów panowała dobra wola.

Z kolei delegat Jugosławii Gawryłowicz wręczył przewodniczącemu list podpisany przez milion dzieci amerykańskich, które witała ONZ, albowiem wierzą, że potrafi ona stworzyć świat bez wojny i zbliżyć narody niezależnie od rasy, koloru skóry i narodowości. List ten przywiozła delegacja, która jeździła do Ameryki w poszukiwaniu nowej siedziby ONZ.

Jako ostatni przemawiał sekretarz generalny Trygve Lie. „Od naszej umiejtności współpracy — oświadczył — zależy będzie pokój na świecie i dobrobyt ludzkości. Parlament obywateli świata, być może, pozostaje nadal marzeniem, ale stworzyłbyśmy forum naprawde demokratyczne, na którym można przeprowadzić swobodnie publiczną dyskusję nad problemami międzynarodowymi”.

Organ Watykanu broni biskupa-hitlerowca

„Osservatore Romano”, podając wiadomość o wyroku w procesie przeciwko biskupowi Spletowi, dodaje następujący komentarz:

„Jeśli chodzi o całą tę sprawę, nawet zanim prawda historyczna pozwoli nam osądzić ją bardziej bezwzględnie, możemy stwierdzić już dzi-

sia na podstawie relacji uproszczonych i zniekształconych, że biskup Splet nie pomagał okupantowi niemieckiemu. Uległ gwałtowi pod groźbą krwawych represji, zasładowanie których przysporzyłoby jeszcze większych nieszczęść narodowi polskiemu”.

Program na lata 1947 i 1948 nauczania Niemców dobrych obyczajów

BERLIN. Dowódca amerykańskich wojsk okupacyjnych gen. Clay zakreślił w wywiadzie prasowym program postępowania z Niemcami w ciągu lat najbliższych. Jeśli do końca roku 1947 uda się wyplenić w Niemczech hitleryzm i zdemilitaryzować przemysł, utworzony zostanie wówczas prowizoryczny rząd niemiecki, który będzie trwał do czasu powszechnych wyborów. Polityka finansowa będzie jednak w Niemczech zdecentralizowana. Rządy krajowe będą pod tym względem posiadały tak daleko idące uprawnienia, że centralny zarząd finansami będzie nie tylko niepotrzebny, ale wręcz niemożliwy. Chodzi o to, aby uniemożliwić Niemcom przygotowanie nowej wojny. Z drugiej strony gospodarka nie-

miecka musi być zdrowa i nie wolno dopuścić do inflacji.

Jeżeli prowizoryczny rząd centralny zda egzamin, wówczas sprzymierzeni pod koniec roku 1948 będą mogli zawrzeć z Niemcami pokój. Do tego czasu zmniejszone zostaną założenia okupacyjne, ale kontrola nad Niemcami potrwa jeszcze najmniej 15 lat.

W poniedziałek następne posiedzenie PPS-PPR-PSL w sprawie bloku wyborczego

SAP. dowiaduje się, że w poniedziałek odbędzie się następne posiedzenie przedstawicieli PPS, PPR i

PSL, na którym kontynuowane będą rozmowy na temat bloku wyborczego.

Drugi dzień procesu zbirów z NSZ

ujawnił ohydę faszystowskiej „ideologii” zbrodni i nienawiści

(SAP). W drugim dniu procesu przeciw 23 zbrodniarzom z NSZ toczącym się przed Sądem Wojskowym Długu Warszawskiego, przystąpiono do badania oskarżonych.

Pierwszy zeznał Zygmunt Wolaninow. Szczupły, niepozorny. Był on szefem pogotowia Akcji Specjalnej — krwawej egzekutywy NSZ na okręg Lublina.

Na jego to rozkaz i polecenie padły dziesiątki bestialsko zamordowanych, on to wydał rozkaz koncentracji band, celem dokonania napadu i masowego mordów w Wierchowinach.

Gdy mówi o rabunkach, likwidacjach, zniknięciach, napadach, wyraża się terminologią zbrojniczą, o czym mu blyszczą nienaturalnym blaskiem, podnosi się i podnosi głos. Zapiera się wszystkim. Twierdzi, że nigdy nie wydawał rozkazu napadu, czy „likwidacji”. Przez niego tylko przechodziły rozkazy. Wszystko znała na tajemniczego „Henryka”, komendanta z komendy głównej. Jest mu to wygodne, gdyż Henryk zbiegł z kraju i został wielką „figurą” przy...

Andersie.

Zwała winę i na swych kamratów z ławy oskarżonych. Mówi o Żwirku, który o Wierchowinach powiedział: „Dobrze Szary te roboty zrobił”.

Ta pochwała ohydnych mordów najlepiej maluje przwódców NSZ.

Wolaninow zapiera się, jakoby wie dział o jakichś kontaktach z zagranicą. Może komenda główna. On jest — rzekomo — za małym funkcjonariuszem, aby mieć mu zauiać takie tajemnice.

Na pytanie sędziego skąd NSZ czarna fundusze, oskarżony odpowiada bez wahania, że z napałów i rabunków. Jemu wydaje się to takie naturalne, że niemal dziwi się pytaniu sędziego.

Opisuje więc, jak bojówki miejskie wpłacały po każdej akcji fundusze do komendy okręgu. Zapiera się jakoby z racji należenia do organizacji czerpał jakie korzyści finansowe. „Otrzymałem tylko trzy tysiące złotych miesięcznie, jako zwrot kosztów za roziały. Wolaninow usiłuje gwałtownie wypierać się kontaktu z zagranicą. Sedzia od razu chwycił tę tezę, stwierdzając na podstawie dokumentu m. in. jak został wydany rozkaz o zmianie sposobu salutowania w oddziałach NSZ, jednocześnie z takim samym rozkazem u Andersa we Wioszech. Oskarżony twierdził, że chciał całkowicie zerwać z występną organizacją, gdy dowiedział się o uznaniu Rządu Jedności Narodowej przez Anglię i Amerykę, twierdził, że na odprawie warszawskiej 15 lipca oświadczył, że występuje z organizacją.

Sedzia zbija jego zeznania, wyciągając z akt dokument, z którego wynika, że już po tym terminie Wolaninow jechał w teren, aby doreczć nominację na szefa PAS-u dla „Roman” i „Bajbusa”. Następnie konfrontacja Wolaninowa z najkrwawszym z oprawców z NSZ, Romanem Jaroszyńskim pseudonim „Roman”.

Gdy sedzia pyta Jaroszyńskiego, dlaczego podpisywał „wyroki” śmierci, krwawy „Roman” zeznaje, że u-

czynił to przez predkość... Po czym opisuje swoje aresztowanie i ucieczkę z więzienia w Lublinie.

„Roman” lubuje się w opisach zbrodni. Mówi o szczegółach, o jakie nie pyta nawet sedzia, maluje szczegółowo przebieg zbrodni w Wierchowinach i zeznaje, że w mordowaniu nie brał bezpośredniego udziału, a był jedynie świadkiem. Opowiada o tym, jak to jego ludzie torturowali młodego chłopca, celem wydostania od niego broni, aż ten wreszcie sko-

nał. Mordowano kobiety i dzieci.

Oskarżony opisuje, jak zamordowano kobietę w ostatnim miesiącu ciąży, i jak wyrzucono niemowlę przez okno, co spowodowało śmierć dziecka. Ten sadysta na miarę oprawców z Gestapo, ma wygląd typowego bandyty: okragła twarz, małe, przebiegłe oczy z krwawymi błyskami, wielkie, ciężkie ręce. Wstręt bierze, gdy słucha się, jak ten zbrocznien opisuje z zimną krwią przebieg ohydnych morderstw.

Jutro dalszy ciąg zeznań Jaroszyńskiego.

Stronnictwo Ludowe wobec bloku wyborczego

(SAP) Kilka dni temu odbyła się konferencja PPS, PPR i SL w sprawie bloku wyborczego. Po konferencji przedstawiciel SAP przeprowadził następującą rozmowę z sekretarzem Stronnictwa Ludowego, ob. Antonim Korzyckim.

Czy Stronnictwo Ludowe brało już przed tym udział w rozmowach dotyczących bloku wyborczego?

— SL wzięło udział w obradach dotyczących bloku wyborczego na posiedzeniu w dn. 1 lutego Centralnej Komisji Międzypartyjnej w Belwederze pod przewodnictwem ob. Wiceprezydenta Szwalbego. Dzisiaj-

szą konferencja w węższym już gronie, jest drugą z kolei, w której SL bierze udział. Ponieważ rozmowy dotyczące bloku są nadal prowadzone, żadnych szczegółów na razie ujawnić nie można. Zasadnicze stanowisko SL jest znane z deklaracji, powziętej jednomyślnie przez V Kongres SL.

Jaki będzie stosunek SL do PSL w wypadku, gdy PSL zdecyduje się pójść w blok wyborczy?

— Jeśli PSL pójdzie w jednym bloku wyborczym wszystkich Stronnictw Demokratycznych, stosunek SL do PSL może być tylko pozyty-

LONDYN. Libański minister spraw zagranicznych, Hamid Bey Frangie, oraz rzecznik parlamentu libańskiego, Faris Al Khoury zostali zaproszeni do wzięcia udziału w obradach Rady Bezpieczeństwa ONZ.

Obecność obcych wojsk — oświadczył Frangie, — nie jest już usprawiedliwiona koniecznością wojenną. Od czasu zakończenia wojny z Japonią, Syrią i Liban — domagają się usunięcia obcych wojsk, które pozostają na ich terenie wbrew życzeniom państw Bliskiego Wschodu. Obecność tych wojsk zagraża porządkowi i bezpieczeństwu. Anglofrancuskie porozumienie nie jest zgodne z duchem statutu Narodów Zjednoczonych.

Zwracamy się do Rady Bezpieczeństwa, aby działała zgodnie z zasadami statutu Narodów Zjednoczonych i zarządziła równo-

czesne i natychmiastowe wycofanie wszystkich obcych wojsk stacjonujących na naszym terytorium.

Faris Al Khoury, oświadczył, iż mieszkańcy Bliskiego Wschodu z radością powitali na swym terytorium Brytyjczków i wolnych Francuzów. Jednakże po zakończeniu działań wojennych rządy Syrii i Libanu ponoszą odpowiedzialność za bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne.

Khouri zakończył wezwaniem, aby Rada Bezpieczeństwa zdecydowała, iż wycofanie tych wojsk nastąpi równocześnie z obu państw i aby oznaczyła preluzyjny termin, w którym ma to nastąpić.

Delegat Francji, minister spraw zagranicznych, Bidault, wyraził głębokie zdumienie wobec oświadczenia przedstawiciela Syrii i Libanu.

„Już w roku 1941 — stwierdził Bidault — gen. de Gaulle wydał proklamację o niepodległości Syrii i Libanu i dzięki interwencji Francji przedstawiciele państw lewantyńskich zostali zaproszeni na konferencję w San Francisco”. W imieniu rządu francuskiego min. Bidault oświadczył, iż Francja gotowa jest natychmiast wycofać wojska z Syrii i Libanu oraz przedstawić całą sprawę komisji Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu wydania zarządzeń dla utrzymania bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.

Dzięki obecności wojsk brytyjskich i francuskich cały Środkowy Wschód uniknął okropności wojny. Dziwnym wydaje się wobec tego oskarżenie, że wojska te były stałą groźbą dla bezpieczeństwa i pokoju tych ziem.

W zastępstwie min. Bevin stały podsekretarz stanu w brytyjskim ministerstwie spraw zagr., sir Aleksander Cadogan stwierdził, iż rząd syryjski zwrócił się do brytyjskich z prośbą o interwencję podczas rozruchów w dn. 19 maja 1945 r. Cadogan stwierdził, iż Wielka Brytania pragnie jak najprędzej wycofać swe wojska, aby nie ponosić odpowiedzialności za utrzymanie bezpieczeństwa i pokoju na Bliskim i Środkowym Wschodzie.

Proces w Norymberdze

Gyniczne oświadczenia mordercy Polaków

NORYMBERGA. PAP. Na piątkowym posiedzeniu Międzynarodowego Trybunału do spraw przestępstw wojennych w Norymberdze prokurator radziecki Smirnow, odczytał oświadczenie oskarżonego b. generalnego gubernatora Polski, Franka. W maju 1940 r. na odprawie policji Frank oświadczył, iż za mordowanie 5.500 polskich intelektualistów jest usprawiedliwione. Zapewnił on zebranych, iż nawet po zawarciu pokoju nie się zmieni w sposobie traktowania Polaków. „Przeciwie — twierdził Frank — podczas pokoju, jako mocarstwo światowe, będziemy wprowadzali w życie wytyczne naszej linii politycznej z jeszcze większą energią. W 4 lata później, na posiedzeniu Reichstagu Frank oświadczył: „Gdybym się udał do Hitlera i powiedział mu: „Składam raport, iż znowu zginęło 150 tysięcy Polaków”, Fuehrer odpowiedziałby mi: Doskonale, to było konieczne”.

Prokurator Smirnow stwierdził, iż ten

„faszystowski specjalista prawniczy (Frank był w swoim czasie prezesem akademii prawa niemieckiego) zamordował na ziemiach nad którymi sprawował rząd, 300 tysięcy Żydów”.

Przedstawiciel oskarżenia opisał łapanie warszawskie i egzekucje publiczne. W Warszawie gestapo otaczało miejsca, w których miały się odbyć egzekucje i zmuszało publiczność do przypatrywania się jej. Na placu warszawskim sprowadzano grupy, skła dające się z 20 — 100 Polaków, i rozstrzeliwano.

Bohaterzy patriotcy polscy umierali z okrzykami: „Przeżyc z Hitlerem! Niech żyje Polska!” Ludność Warszawy pokrywała kwiatami krwawe plamy na bruku ulicznym i paliła świece. Do ludzi, którzy kłęcząc modlili się za mordowanych, strzelały oddziały niemieckie. W ten sposób zginęło w Warszawie kilka tysięcy ludzi. Tyleż osób straciło życie w okręgu krakowskim.

Wojna była do wygrania w roku 1939!

Marsz. Brauchitsch ujawnia fatalny błąd sztabu francuskiego

Jak już donosiłmy, prokurator Sawicki przesłuchiwał w więzieniu norymberskim b. marszałka Waltera Brauchitscha, najwyższego dowódcę armii lądowej niemieckiej. Obecnie PAP podaje pewne szczegóły tego przesłuchania.

Brauchitsch podkreśla w swych zeznaniach, że Hitler nie miał do niego zaufania nie udzielał mu żadnych informacji politycznych. „Wiadomości polityczne — powiada Brauchitsch — czerpałem z prasy i z pogłoszek, które podawano sobie szepem z ust do ust”. W kwietniu 1939 roku oświadczył Hitler dowódczyni niemieckiej armii, że postanowił rozwiązać problem Gdańska przy

pomocy nacisku politycznego. Zarazem jednak nakazał przygotować akcję wojskową. Jeszcze w maju 1939 roku na konferencji w sztabie Hitler wyraził się, że „byłby idiotą, gdyby z powodu korytarza doprowadził do wojny”.

Brauchitsch podkreśla, że armia niemiecka nie była jeszcze przygotowana we wrześniu 1939 r. do wojny. Szczególnie dotkliwie odczuwano brak jednostek sanitarnych i oddziałów łączności. W istocie rzeczy kampania polska była dramatyczną grą Hitlera. Na granicy francusko-niemieckiej znajdowała się wtedy jedynie 5 dywizji piechoty i jedna dywizja pancerna. Sztab niemiecki oczekiwał silnego uderzenia francuskiego na Niemcy i przewidywał szybką katastrofę. Lecz Francuzi nie zorientowali się w sytuacji, a Hitler triumfował. Odtąd Hitler nie liczył się z radami generalów sztabu. Już w pierwszych dniach września, po przełamaniu frontu polskiego, sztab niemiecki odrzucał rolę na zachód liczne jednostki artylerystyczne i pancerne.

Brauchitsch przyznaje, że Warszawa była pierwszym miastem, które zostało barbarzyńsko zbombardowane.

Bombardowanie Warszawy nastąpiło na wyraźny rozkaz Hitlera, który pragnął jak najszybciej zakończyć kampanię polską, aby móc przerzucić na zachód więcej dywizji niemieckich.

Na tym przerwano pierwsze przesłuchanie Brauchitscha.

Stanowisko PPS w sprawie gospodarki energetycznej w Polsce

(SAP). Wydział ekonomiczny CKW PPS po obradach Rady Gospodarczej PPS dnia 6 lutego 1946 r. w Warszawie nad referatem inż. B. Witwińskiego o „Podstawach organizacyjnych gospodarki energetycznej” sformułował w następujący sposób stanowisko Partii w sprawie Centralnego Państwowego Zarządu Gospodarki Energetycznej w Polsce:

Państwo winno być centralnym ośrodkiem dyspozycyjnym, planującym, kontrolującym i stosującym sankcje dla gospodarki energetycznej w całym kraju.

Właściwości techniczne energetyki, konieczność stworzenia jednolitego systemu energetycznego jako podstawy przemysłu, szybkiego odbudowy, unowocześnienia aparatu wytwórczego, elektryfikacja wsi, optymalne włączenie energetyki w plan ogólnoprzemysłowy całego kraju, taniość i wydajność

Krytyka przyjaciół Trumana

Atmosfera zatruta przez „Klan Missun”

WASZYNGTON. Ustąpienie ministra spraw wewnętrznych Ickesa nie przeszkadza w wyrażaniu opinii publicznej USA. Ma ono swoje bliższe i dalsze przyczyny. Tłem ogólnym jest odstępstwo Trumana w pewnych punktach od linii politycznej Roosevelta. Ale nie brak też powodów bardziej bezpośrednich. Do nich należy przede wszystkim fakt, że Truman oświadczył, iż oskarża o brak kwalifikacji i doświadczenia. Przyczynili się oni nie mało do zmniejszenia popularności Trumana i utraty wielu zwolenników politycznych. W dodatku pewne koła polityczne, handlowe i dziennikarskie uważają, że Truman nie posiada dostatecznej wiedzy i do-

świadczania, by sprostać zadaniom, jakie czekają go na stanowisku prezydenta. Sam zresztą niejednokrotnie dawał wyraz temu, że wołałby być sedzią w sprawie Missun, aniżeli prezydentem Stanów Zjednoczonych.

Stanowisko Trumana jest zapewnione do roku 1948. Jak osłabio oświadczył, kandydować więcej nie będzie. W partii demokratycznej kielkuje myśl wysunięcia obecnego ministra skarbu, Winsona, jako przysuszanego następcę Trumana. Zresztą demokraci mają na razie bliższe troski. Obawiają się mianowicie o wynik małych wyborów w listopadzie wyborów do kongresu. Zwycięstwo republikanów zahamowałoby program Trumana w zakresie powojennego ustawaństwa społecznego.

Uroczystości w Solurze

Tam, gdzie Kościuszko spędził ostatnie lata

Bern. 15. II. PAP. Z okazji 200-nej rocznicy urodzin Kościuszki odbyła się uroczysta akademія w Solurze, w której Kościuszko spędził ostatnie lata swego życia. Po złożeniu wieńca nad pomnikiem Kościuszki na cmentarzu Zuchwil, zebrali się liczni przedstawiciele emigracji polskiej w Szwajcarii i setki przybyłych gości szwajcarskich w dużej sali koncertowej Solury. Obecni byli poseł Putrament wraz z personelem poselstwa członkowie polskiej misji handlowej, przedstawiciele rządu kantonowego z ministrem kantonowym Obrechtem na czele i reprezentant rządu szwajcarskiego minister Stempel oraz liczni przedstawiciele korpusu dyplomatycznego.

Minister kantonowy Obrecht uczcił Kościuszkę jako człowieka, który dążył do uwolnienia ludzkości spod jarzma tyranii oraz do utworzenia Polski postępowej przez podniesienie pozycji społecznej chłopów polskiego. Dzięki swojej wielkośćności i dobroćności Kościuszko stał się w Solurze legendarną postacią. Mówca wyraził prze-

kanie, że nowa demokratyczna Polska wraz z innymi narodami świata przyczyni się w znacznej mierze do ugruntuowania pokoju światowego.

Po przemówieniu posła Putramenta nastąpiła część koncertowa. Radio szwajcarskie nadało reportaż z akademii, a cała prasa szwajcarska zamieściła artykuły o bohaterze dwu kontynentów.

— o —

Zmiany na stanowiskach wiceministrów Obrony Narodowej

WARSZAWA (PAP). Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów Rządu Jedności Narodowej zapadły uchwały, dotyczące zmian na stanowiskach Wiceministrów Obrony Narodowej.

Dotychczasowy I-szy Wiceminister Obrony Narodowej gen. dw. Wiktor Strażewski został przeniesiony na stanowisko Dowódcy Okręgu Wojskowego — Poznań.

Dotychczasowy II-gi Wiceminister gen. dw. Marian Spychalski mianowany został I-szym Wiceministrem Obrony Narodowej.

Na stanowisko II-go Wiceministra Obrony Narodowej powołany został gen. broni Karol Świerczewski, na stanowisko III-go Wiceministra Obrony Narodowej — gen. bryg. Piotr Jaroszewicz.

— o —

W kilku wierszach

— Sekretarz generalny ONZ Trygve Lie udaje się do N. wewid, aby przedstawić swoje sprawy przed wyjazdem do USA.

— Dziekan uniwersytetu w Heidelbergu prof. Freudenberg został aresztowany jako b. działacz hitlerowski.

Przegląd prasy

ZAGRANICZNE SZTABY ZBRODNI. „Życie Warszawy” pisze na marginesie stwierdzonej i udowodnionej łączności band NSZ i WIN z zagranicznymi sztabami ich rozkazodawców:

„Pytamy: w czym interesie leży utrzymanie w Polsce zarzewia niepokoju i zbrodni? W czym interesie leży popieranie pogrobowców hitlerizmu w miastach i lasach Polski? W czym interesie leży tolerowanie sztabów kierujących działalnością polskich faszystów? W czym interesie leży — w okresie mozolnego utrwalania pokoju — oplaganie statusujszych armii, których jawnie wyznawczym celem jest przygotowywanie i bojowe organizowanie nowej wojny światowej?”

Mielimy przed 1939 r. w Europie ośrodki dywersji faszystowskiego nacjonalizmu ukraińskiego, chorwackiego, macedońskiego i innych. Stamtąd szły rozkazy sabotażu i zamachów. Stamtąd nasyłało morderców na króla Aleksandra i Barthou. Stamtąd płynęły instrukcje o organizowaniu pogromów i hecy antysemickiej. OUN, „Ustaszi”, „Żelazna Gwardia”, „Falanga”, „ONR...”

Te ośrodki znajdowały się w Berlinie Hitlera i w Rzymie Mussoliniego. Działały w służbie i interesie faszystów.

Ale od 1939 r. niejedno się w Europie i na świecie zmieniło. I nie po to chyba narody krwawily w ciągu 6 lat straszliwej wojny, nie po to z takim wyłkiem zmiażdżyły faszysty niemiecki, włoski i japoński — by dalej hódować, czy inną jego odmianę pod własnym okiem.

W Anglii u władzy znajduje się Partia Pracy, rząd socjalistyczny. Nie mamy żadnych powodów, aby wątpić w szczerość przyjaźni dla Polski, zarówno tego rządu, jak i narodu angielskiego.

Mamy prawo domagać się zlikwidowania sztabów polskiego faszystów. Z ich przedstawicielami w kraju poradziły sobie sami. I minister Bevin nie będzie miał wtedy powodu do dawania wyrazu swojemu pełnemu troskliwości zaniepokojeniu o stan bezpieczeństwa w Polsce — w parlamencie angielskim.

WSPÓLNY FRONT REAKCJI

„Głos Ludu” przytacza fragment ze wspólnej deklaracji reakcyjnych grup emigracyjnych polskich i czeskich w Londynie, ogłoszonej w „Tygodniku Polskim” w Nowym Jorku.

W deklaracji tej „uroczyście oświadczono”, że ani Czesi, ani Polacy nie ponoszą odpowiedzialności za „metody”, stosowane przy deportacji Niemców z czeskiego i polskiego terytorium. W oświadczeniu tym czytamy dalej, że rozkazy w sprawie tych deportacji pochodzą od „rządu czechosłowackiego” i od „Tymczasowego Rządu w Warszawie”.

„W ten sposób — pisze „Głos Ludu” — autorzy deklaracji sugerują jakoby narody czeski i polski nie solidaryzowały się z akcją wysiedlania Niemców. Reakcjoniści polscy i czescy łączą się — jak z tego widać — we wspólnej akcji przeciw obu narodom w imię obrony niemieckich interesów”.

Film „Ostatnia szansa” czyli potęga propagandy

(KORRESPONDENCA WLASNA „ROBOTNIKA”)

Londyn, w lutym.

Powszechnie wiadomo, że mała Szwajcaria nie bardzo popisała się podczas ostatniej wojny światowej. Wiadomo również, że jeszcze teraz na ziemi szwajcarskiej znajduje się sporo dyktatorów hitlerowskich, którzy tam się ukryli przed wymiarem sprawiedliwości. Szwajcaria nie została dopuszczona do Organizacji Narodów Zjednoczonych, jako jedno z nielicznych państw, które nie wypowiedziały wojny Niemcom.

To widocznie nie odpowiada nastrojom i przekonaniom politycznym szwajcarskiej ludności i dlatego rząd Szwajcarii ostatnio rozpoczął wielką akcję, zmierzającą do rehabilitacji Szwajcarii na arenie międzynarodowej. Równoległe z akcją dyplomatyczną, zapoczątkowana została akcja propagandowa na terenie... filmowym, która okazać się może bardziej skuteczna.

Podczas wojny uchodźcy z różnych krajów, zwłaszcza granicznych ze Szwajcarią, szukali tam schronienia przed prześladowaniami faszystowskimi. Do Szwajcarii chcieli się dostać francuscy socjaliści, włoscy antyfaszyści, austriaccy Żydzi itd. Rząd Szwajcarski stosował surowe ograniczenia przy wpuszczaniu uchodźców do kraju, powołując się na trudną sytuację aprowizacyjną, a faktycznie — obawiając się represyj ze strony otaczających małą Szwajcarię państw faszystowskich. Zasadniczo przepisy pozwalały na wpuszczenie do kraju tylko uciekinierów z obozów dla jeńców, dzieci do lat 7, starców powyżej 65 lat i jeszcze kilku ściśle określonych kategorii uchodźców. Jednak zdarzały się wypadki wpuszczenia do Szwajcarii także innych uciekinierów.

Obecnie szwajcarska propaganda postawiła wykorzystać ten fakt, przedstawiając Szwajcarię, jako jedyną paść wolności w Europie podczas wojny, jako „ostatnią szansę” dla różnych ofiar faszyzmu.

BIURA GŁ. KOMISJI BADANIA ZBRODNI NIEMIECKICH PRZE- NIESIONE DO WARSZAWY.

Burowa Główna Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce, których siedzibą był dotychczas Kraków, zostały obecnie przeniesione do Warszawy.

Lokal biura Głównego Komisji Badania Zbrodni Niemieckich mieści się przy Al. Jerozolimskiej 41, m. 9. Strony są przyjmowane w godzinach 11 — 13.

Szwajcarska wytwórnia filmowa „Praesens” wyprodukowała przy pomocy kilku artystów zagranicznych film „Ostatnia szansa”, który zgodnie uznany został przez krytykę europejską za jeden z najlepszych filmów sezonu. Nie jestem krytykiem filmowym, nie znam wszystkich słów obcych, potrzebnych dla napisania recenzji filmowej, ograniczę się więc tylko do przedstawienia w kilku słowach treści filmu.

W południowych Włoszech już rozpoczęła się inwazja Aliantów, lecz na północy jeszcze rządzą Niemcy. Dwóch jeńców (jeden Anglik i jeden Amerykanin) wykorzystuje bombardowanie pociągu i ucieka do małej wioski włoskiej w pobliżu granicy szwajcarskiej. Przy pomocy miejscowego księdza postanawiają oni przedostać się przez Alpy do Szwajcarii. W ostatniej chwili Niemcy niespodziewanie zbliżają się do wioski; przewodnik, który ma ich przeprowadzić, zostaje rozstrzelany przez Niemców; obaj jeńcy, do których dołącza się jeszcze jeden oficer angielski, za namową księdza postanawiają sami przejść przez góry i przeprowadzić uratowanych przez księdza jeszcze 10 uciekinierów różnych narodowości.

Po dramatycznych perypetiach, podczas których ginie jeden z żołnierzy i dwóch uchodźców, pozostali udają się przez granicę Szwajcarii i tu znaleźli schronienie na czas wojny. Ostatnie sceny filmu pokazują symbolicznie tłumy uchodźców, dążących przez góry do Szwajcarii — ich „ostatnią szansę”.

Z punktu widzenia artystycznego film jest przepiękny. Zdjęcia nocnej wyprawy przez Alpy, małej włoskiej wioski, jeziora na granicy lub bombardowanego pociągu, należą do najciekawszych. Bardzo pomysłowe jest to, że film zachowuje oryginalne języki, w których mówią poszczególni uchodźcy. W ten sposób akcja toczy się jednocześnie w pięciu językach: po angielsku, włosku, francusku, niemiecku i żydowsku. Nie bacząc na to, wytwarza się nastrój najsilniejszej przyjaźni, prowadzącej do wzajemnego poświęcenia i samozaparcia w tej małej grupie uchodźców, zablakanej w wysokich Alpach.

Jeśli chodzi o ogólny nastrój, o tendencję filmu, a jednocześnie o piękno artystyczne, mógłbym „Ostatnią szansę” porównać tylko z jednym filmem przedwojennym — ze słynnym francuskim „La grande illusion”, pokazującym u nas przed wojną w nieco „ocenzurowanej” postaci pod nazwą „Braterstwo broń”. Idea braterstwa

wszystkich wolnych ludzi, wspólna jest obu tym filmom.

Po wyjściu z kina widzę przez długi czas jest pod tak silnym wrażeniem, że nie zdaje sobie wcale sprawy z tendencji propagandowych filmu. Przeciwny widzę, nie myśląc o polityce, pozostaje pod przemożnym wrażeniem, że Szwajcaria była najsłabszym państwem, ratującym ludzi, gdy inne państwa mordowały ludzi na wojnie. Sympatie dla Szwajcarii w każdym bądź razie rosną, a o to chodzi realizatorom filmu.

Wydaje mi się, że film „Ostatnia szansa”, powinien być bezwzględnie sprowadzony do kraju. Dla bywalców kinowych będzie to wielkie przeżycie artystyczne, a dla urzędników propagandy (zwłaszcza tych kinofiliaków) będzie to wzór, jak należy uprawiać propagandę.

Grzegorz Jaszuński

P. S. Mój kolega redakcyjny, tow Well, musi mi wybaczyć tę inwazję w jego morcarstwo filmu, ale to jest zemsta za jego niedłonekrotne włamania w dziedzinę polityki.

Sądownictwu dzieje się krzywdą Konferencja w gmachu Sądów przy ul. Leszno

(ws) W dniu 13 lutego odbyła się konferencja w gmachu Sądów przy ul. Leszno, celem omówienia współpracy Sądu Okręgowego i Sądów Grodzkich ze społeczeństwem oraz przedstawienia pracy sądów od momentu ich uruchomienia do chwili obecnej.

Sądy: Okręgowy i Grodzkie oraz Prokuratura rozpoczęły pracę w dniu 6 grudnia 1944 roku, organizując się niemal na pierwszej linii frontu. Z chwilą uwolnienia Warszawy od okupanta, Sądy przeniosły się na Pragę. Tam ulokowały się w małych pomieszczeniach, mocno zdewastowanych. W każdym pokoju pracowało po kilkanaście osób, po kilka przy jednym biurku. Trzeba było, przyjmując ponadto interesantów. Praca w tych warunkach stawała się z dnia na dzień coraz trudniejsza. Sądownictwo postanowiło przenieść się do gmachu Sądów przy ul. Leszno w Warszawie, gdzie rozpoczęło częściowo pracę mimo, że remont gmachu dopiero rozpoczęło.

Pracownicy zatrudnieni obecnie w sądownictwie muszą dojeżdżać z daleka, ponieważ nie mają mieszkań w Warszawie. Dojazd jest utrudniony. Sądownictwo nie posiada żadnych własnych środków lokomocji. Brak przydziałów i głodowe pensje nie wpływają dodatnio na pracę, wiele urzędników podaje się do dymisji, nie mogąc żyć za otrzymane uposażenie.

Pomimo jednak tak ciężkich warunków w roku ubiegłym na 11.066 spraw, które wpłynęły do Sądu Okręgowego, załatwiono 8.663; Sąd Grodzki na 18.559 załatwił 15.434 sprawy.

Rok 1946 rozpoczął się pod znakiem wielkiego napływu spraw ze względu na wprowadzoną ustawę o prawie małżeńskim oraz uruchomienie Sądu Pracy i Sądu Okręgowego dla ubezpieczeń społecznych.

O tym, w jakich warunkach sądownicy pracują, mogą świadczyć liczby: w pokoju o wielkości 5 na 4 metry pracuje przy trzech biurkach 15 osób, załatwiają jednocześnie interesantów. Nie wymaga to zupełnie komentarzy. Częściowe przeniesienie się sądów w miarę posuwania się remontu, do gmachu przy ul. Leszno, ułatwi pracę, lecz roboty przy remoncie porządkują się w żółtym tempie, a w gmachu ze względu na brak szyb, panuje przeraźliwe zimno.

Sądownicy „pelują” do do więzienia, milicji i t. p. instytucji, które z nimi ściśle współpracują, aby starali się, biorąc pod uwagę bardzo ciężkie warunki pracy Sądów wszystkimi siłami dopomóc wykonawcom sprawiedliwości w Polsce.

MOŻNA SIĘ UTOPIĆ...

(ws) Wszystkie boczne ulice w Zamościu są niebrukowane i skutkiem topnienia śniegu ludzie toną w błocie. Mieszkańcy myślą z przerażeniem o okresie wiosennym.

Pomalutku przygotowują sobie łodzie i kajaki, którymi będą mogli uciekać się do pracy...

ODZIEŻ I OBUWIE DLA KIELECCZYŹNY
Powiat kielecki otrzymał z darów UNRRA 120 worków obuwia i 60 bel odzieży. Przedmioty te zostały rozdzielone pomiędzy najbardziej potrzebującą ludność.

STATEK „WILNO” PO RAZ PIERWSZY
W GDYNI

W tych dniach przybył z Anglii do Gdyni, po raz pierwszy po wojnie, statek „Zegluga Polska” — s/s „Wilno”. Jest to parowiec o pojemności 2018 ton, zbudowany w roku 1926. Statek przybył z portu Barry, przewożąc ładunek konserw mięsnych i wyposażenia szpitalnego.

POWOJENNA „ARCHITEKTURA”
DENERWUJE PŁOCZAN

(ws) Najnowszym smutnictwem Płocka jest to, że przybyłe budują wielkie ilości kłosek, które wyrastają jak grzyby po deszczu w całym mieście. Płoczanie nie mogą zrozumieć tej nowej „architektury”, która często zasłania miejscowe budowle jak w tym wypadku Sąd Okręgowy i Hipotekę.

BUNT PANIEN W LUBLINIE

(ws) Podobno w Lublinie zbuntowały się panny, które wstępują w związki małżeńskie. W urzędzie stanu cywilnego, który mieści się w jednym pokoju, równocześnie odbywają się śluby, sporządza się akty zgonu i narodzin, a równocześnie... rejestruje się konie. Panny doszły do wniosku, iż nie licuje to z powagą obrzędu zaślubin.

TABLICA OFIAROWANA
ST STASZYCOWI

(ws) W Pile przez Wydział Kultury i Sztuki została obecnie odnaleziona w podziemiach kościoła św. Jana ofiarowana przez społeczeństwo polskie Stanisławowi Staszycowi dwa wieki temu wstecz.

DOBROWOLNE ŚWIADCZENIA
RZECZOWE

(ws) Osadnicy w gminie Stanczy (na Pomorzu) zostali zwolnieni z dostawy świadczeń rzeczowych, ze względu na to, iż przy-

byli tu niedawno i nie zbierali plonów. Mimo to jednak postanowili dobrowolnie oddać pewną część zbóż na rzecz państwa. Obecnie realizują swe postanowienie.

PORADZILI SOBIE

(ws) Młodzież gimnazjum wąbrzeskiego uzyskała pozwolenie na korzystanie z powiatowego starostwa. Młodzież szkolna, która odczuwa dotkliwy brak książek, ma możliwość odbijania na powiatu wykładowców nauczycieli gimnazjum z zakresu historii, języków obcych, literatury i innych przedmiotów.

260 OSRODKÓW ROLNYCH DLA CEŁÓW
OPIEKI SPOŁECZNEJ

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, pragnąc prowadzić zakłady opieki zamkniętej na zasadach samowystarczalności, postanowiło przenieść możliwie największą ilość zakładów do ośrodków rolnych, uzyskanych na podstawie przepisów o reformie rolnej. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej rozporządza już 260 ośrodkami na terenie

wszystkich województw.

Zogospodarowane i obsiane ośrodki rolne, jakimi obecnie dysponuje Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, będą w stanie nie dać utrzymanie 15.000 obywateli, którzy nie mogą stanąć do startu w odbudowie ojczyzny wyłącznie z braku sił.

KURS DLA PRZEDSZKOLANEK

Dnia 6 bm. odbyło się w Grodzisku Mazowieckim uroczyste otwarcie 8-tygodniowego kursu dla wychowawczyń przedszkoli przy Państwowym Liceum Pedagogicznym.

Kurs zgromadził 40 uczestniczek, w przeważnej części ze środowiska wiejskiego. Absolwentki jego zajmą się organizowaniem i prowadzeniem przedszkoli na wsi.

TEATR ROBOTNICZY
ZAKŁADÓW ŻYRARDOWSKICH

Wydział Kulturalno-Oświatowy Zakładów Żyrardowskich otwiera dn. 23 bm. własny teatr robotniczy, do którego powstania przyczynili się jedynie pracownicy fabryki, od godz. 12-ej do 24-ej.

Fuzja Związków Pracowników Samorządowych

(SAP) W KCW. Zw. Zawodowych w Warszawie odbyła się konferencja między przedstawicielami Zw. Zawodowych, Pracowników Samorządu Terytorialnego RP i urzędników Publicznej a przedstawicielami Zw. Zawodowych Pracowników Samorządu Terytorialnego RP. Z ramienia prezydium KCZZ, wzięli udział w konferencji

tow Witaszewski, tow. Kuryłowicz, tow. Sołkowski i tow. Motyka.

Po przeprowadzonej dyskusji przedstawiciele Zw. Zaw. Pracowników Samorządu Terytorialnego RP wyrazili zgodę na fuzję obu związków, biorąc za podstawę dyktando Kom. Centr. Zw. Zawodowych.

Ogrody pomocnicze

źródłem zaopatrzenia stołówek

W najbliższym czasie zostanie opracowany przez CKZZ plan realizacji powszechnego zakładania przez zakłady przemysłowe pomocniczych ogrodów warzywnych przy zakładach pracy. Plan z tych ogrodów będzie przeznaczony wyłącznie na zaopatrzenie stołówek. Niezależnie od uprawy warzyw pożądanym jest wprowadzenie hodowli świń przy stołówkach. Niezbędne drewno dla ogrodów pomocniczych uzyskają Ra-

dy Załogowe zainteresowanych zakładów pracy od zarządów miejskich lub gminnych.

Akcja powyższa musi przybrać charakter masowy. Każdy niezabudowany teren przy fabrycznym, nadający się dla uprawy, stać się musi źródłem dodatkowego zaopatrzenia stołówek robotniczych.

Organizacje polityczne, związki zawodowe przystąpią do szeroko zakrojonej akcji oświatowej i propagandowej w tym kierunku.

Spółdzielczość jest narzędziem współpracy i podstawą jedności gospodarczej ludności pracującej miast i wsi, zaś rozwój spółdzielczości zdobyczą robotnika i chłopą

Spółtem

ZWIĄZEK GOSPODARCZY SPÓŁDZIELNI R. P.

Ogólnopolska organizacja gospodarcza ludności pracującej wsi i miast

CENTRALA W ŁODZI, ul. ZAWADZKA 1. TEL. 110-57, 110-83/45

W WARSZAWIE, ul. GRAŻYNY 13. TEL. 86-324

Związek „Spółtem” zrzesza w swych szeregach około 7.000 spółdzielni. W zakres działalności „Spółtem” wchodzi wymiana artykułów pierwszej potrzeby pomiędzy miastem a wsią.

„Spółtem” posiada 260 Oddziałów i Składow w miastach powiatowych oraz 14 Okręgów w miastach wojewódzkich. Prowadzi 170 młynów, fabryk i zakładów wytwórczych.

Działalność gospodarcza „Spółtem” opiera się na 6 zasadniczych działach, jak: Wydz. Główny — Łódź, ul. Zawadzka 1. Produkcja — Łódź, ul. Piłsudskiego 39. Rolniczy — Warszawa, Grażyny 13. Mleczarsko-Jajczarski — Warszawa, ul. Hoża 51. Spożywczy — Warszawa, Grażyny 13 i Handlu Zagranicznego — Warszawa, Mokotowska 61.

Adresy Okręgów Zw. Gosp. Spółdzielni „Spółtem”

BIAŁYSTOK, Artyleryjska 9, tel. 232
BYDGOSZCZ, 1-go Maja 33a, „ 21-00
GDYNIA, Abrahama 37, „ 218-69
KATOWICE, Sokolska 8, „ 344-91
KOSZALIN, Jana z Kolna 8, „ 73

KRAKÓW, Tomaszka 43, tel. 589-20
LUBLIN, Konopnicka 3, „ 18-33
ŁÓDŹ, Narutowicza 1, „ 177-71
OLSZTYN, Wyzwolenia 27, „ 74
POZNAN, Chelmońskiego 1, „ 72-84

RADOM, Żeromskiego 31, „ 70
RZESZÓW, Bernardyńska 2, „ 153
WARSZAWA, Szpitalna 5, „ 850-79
WROCŁAW, Polna 15.

Wskazaną przez niego drogą — ku chwale Ojczyzny

Odezwa Stołecznego Komitetu Roku Kościuszkowskiego

Stołeczny Komitet Roku Kościuszkowskiego wydał odezwę, która m. in. głosi:

Tadeusz Kościuszko, pierwszy w dziejach naszego narodu zważył sprawę niepodległości ze sprawą „Ludu”, z demokratyczną ideą jego wyzwolenia, czynem dał wyraz tej prawdzie, że nie może być wolna Ojczyzna, gdy nie są wolni ci, co „żyją i bronią”. Dlatego w walce o niepodległość Kościuszko miał przeciwko sobie nie tylko wroga potęgę caratu, ale i sprzyżone mu rodziemu wstępczości, które na wolność kraju stawiały swój przywilej społeczny i stanowy.

Na demokratycznej idei nierozdzielnej Związku między sprawą Polski a sprawą jej Ludu polega niepodległość, tak żywa i dla nas, wymowa wielkiego testamentu Tadeusza Kościuszki. Kościuszką swym chluby udziałem w zbrojnej walce Stanów Zjednoczonych o niepodległość, swą przyjaźnią z Republikańską i Demokratyczną Francją, za początków przemyśle i braterstwo broni między polskim obywatelstwem niepodległościowym, a demokracją światową. Wprowadził Polskę do rodziny wolnych narodów, idących drogą postępu społecznego i politycznego. Czyn, idea Kościuszki, to wiecznie żywe źródła, z którego wzięła swój początek tradycja demokratyczna Polski, to źródło, z którego czerpał swe siły cały XIX wiek walki rewolucyjnej.

W okresie zaborów niepodległościowa i demokratyczna tradycja Kościuszkowska prowadziła całe pokolenia naszego Narodu do walki o wolność. A kiedy w r. 1939 kraj nasz — z winy potomków i spadkobierców tych, co udaremnił ongiś zwycięstwo „Kościuszki” — powtórnie utracił niepodległość, demokracja polska znów poszła do walki pod Kościuszkowskim sztandarem. I znów — wbrew tym, co usiłowali przekreślić i zdeptać najszybciej tradycje narodu — Polska stanęła w obozie wolności i postępu.

Pod tym sztandarem nasza, utworzona na ziemi rosyjskiej, Pierwsza Dywizja, załóżkę odrodzonego Wojska Polskiego, wkroczyła do Warszawy, niosąc wolność Ojczyźnie. Dziś testament Tadeusza Kościuszki, testa-

ment bohaterów insurekcji kościuszkowskiej przyswieca nam w budowie nowej Polski Ni podległej i Ludowej, która swą suwerenność państwową opiera na wolności ludu pracującego, na bratnim współdziałaniu wszystkich żywych i twórczych sił narodu, zjednoczonych przez demokrację w pracy dla Państwa.

Groźna powódź pod Kazimierzem

15 wsi odciętych — stan wody ciągle wzrasta

Kazimierz nad Wisłą (tel. wł.). Na południe od Kazimierza zator lodowy spowodował spiętrzenie się wód i przerwanie wałów ochronnych. Teren ok. 100 km. kwadr. został zalany. Okolice od Szczekarkowa do Kazimierza przedstawia sobą gładką taflę wody. 15 wiosek zostało całkowicie odciętych. Stan wody powoli wzrasta. Powódź zagraża osadzie Karczmisko i sięga wsi Opolę. Z terenu zatopionego pewna niewielka ilość mieszkańców, pozostawiając dobytek i żywy inwentarz. Ilość ludności dotkniętej powodzią obliczają na ok. 8.000 ludzi. Akcja ratownicza jest b. utrudniona, wobec cienkiej warstwy lodu pokrywającej zalany teren, i niemożliwającej użycie łodzi ratowniczych. Zauważono z dala ludzi siedzących na dachach zalanych chat.

Po otrzymaniu pierwszych wiadomości z terenu na miejsce katastrofalnej powodzi udali się z Lublina woj. Różga i wice-woj.

Rozpoczynając Rok Kościuszkowski, słujemy wierność ideom, proklamowanym przez Naczelnika w sukmanie, ślubujemy, że wbrew wszelkim trudnościom i przeciwnostwom, krocząc będziemy wskazaną przez niego drogą — ku chwale i wielkości Ojczyzny, ku szczęściu jej wszystkich obywateli.

Powódź pod Kazimierzem. Wojewoda Różga wydał również zarządzenie mające na celu obronę mostu pod Puławami. Po powrocie do Lublina wojewoda powołał niezwłocznie specjalne kierownictwo dla kierowania akcją ratunkową, do którego weszli przedstawiciele wojska, ur. wojewódzkiego i przedstawiciele partii. Powołana Komisja wyjechała niezwłocznie w teren. W Lublinie organizuje się obywatelski komitet pomocy powodziom. Powodzie zostały dotknięte wsi najbardziej zniszczone działaniami wojennymi. (v).

Kronika wybrzeża

WOLNE POSADY NA PKP W SZCZECINIE

Dyrekcja Okręgowa PKP w Szczecinie zatrudni natychmiast inżynierów, techników i kreślarzy. Pracownicy otrzymują 50% dodatku zachodniego oraz 200 zł. diety dziennie w czasie wykonywania pracy terenowej.

6.059.059 TON WĘGLA

W dniu 11 i 12-go lutego wywieziono z portu gdynińskiego 6.059.059 ton węgla, z czego do Szwecji 2.382,5, do Związku Radzieckiego 2.500 ton, do Danii 176 ton.

NAWOZY SZTUCZNE PRZYWIEZIONO DO GDYNI

W dniu 12 bm. statek amerykański „S. Willey Wakeman” przybył do Gdyni z ładunkiem 8.000 ton nawozów sztucznych.

RUDA I ŚLEDZIE SPODZIEWANE W GDYNI

W tym miesiącu spodziewane są w Gdyni trzy statki z rudą z Norwiku i innych portów Norwegii; w ogóle ma przyjeść do końca miesiąca 14 statków z rudą żelazną, przeważnie z Norwegii. Około 27 bm. przyjdzie szwedzki statek „Manfred” z ładunkiem śledzi.

REGULARNE POŁĄCZENIE POLSKA — SZWECJA

Szwedzki statek „Trean”, który utrzymuje regularne połączenie pomiędzy Gdynią a portami szwedzkimi, przybędzie do Gdyni w drugiej połowie lutego z ładunkiem towarów UNRRA.

GDY NIEMCY ZOSTANĄ USUNIĘCI...

Województwo gdańskie posiada jeszcze wielkie możliwości osadnicze. Chłoność nowo powstałego państwa jest jeszcze do wyczerpania. Największe możliwości osadnicze ma powiat Sławno; istnieje tam jeszcze 2.500 gospodarstw nie zajętych przez Polaków. W powiatach Miastko i Elbląg istnieje około 800 takich gospodarstw. W powiecie gdańskim około 1.500 (w tym duża część gospodarstw o zabudowaniach zniszczonych, wzdle dnie uszkodzonych). W całym województwie, nie licząc gospodarstw bardzo małych, można będzie osadzić jeszcze Polaków na 8.000 gospodarstw. Warunkiem stworzenia tak dużych możliwości osadniczych jest jednak... usunięcie rolników niemieckich. W obecnym stanie rzeczy województwo gdańskie nie jest zdolne do przyjęcia większej liczby osadników.

GDYŃSKIE I GDAŃSKIE DZWIĞI PRZY PRACY

W Gdyni pracowano w styczniu 22 dźwigów 19, w tym 2 taśmowce, które przeładowały 156.020,18 ton. Cyfra ta wykazuje zwykły w porównaniu z miesiącem poprzednim, w którym przeładowano 113.149 ton. Dźwigi gdynińskie przedstawiają w chwili obecnej taką wydajność, że przy 480 godzinach pracy na miesiąc, t. zn. na dwie zmiany, o ile by nie było żadnej przerwy w dostarczaniu prądu mogłyby przeładować 330.200 ton.

W Gdańsku pracowano w styczniu dźwigów 19, w tym 2 taśmowce, które przeładowały 160.772 tony. Wydajność tych dźwigów pozwoliłaby w ciągu 480 godzin (t. j. miesięcznie na pracę) przeładować 351.360 ton.

STEREOTYPERZY I ODLEWACZE CZCIONEK

Zw. Zaw. Prac. Poligraficznych zawiadoma, że w niedzielę dn. 17 bm. o godz. 9.30 (Targowa 15) odbędzie się Zebranie Zw. Zaw. stereotyperów i odlewaczy czcionek. Obecność konieczna.

Z ŻYCIA PARTII

WIELKI KONKURS „MŁODZI IDA”

OM TUR organizuje konkurs pod hasłem „Czytaj, rozpowszechniaj i przenieś „Młodzi Ida”!

Konkurs, w którym wezmą udział wszystkie Koła i Komitety OM TUR będzie sprawdzianem aktywności i sprężystości młodzieży OM TURowej.

Warunki konkursu:

1) Udział w konkursie biorą tylko Koła (Komitety) OM TUR.
2) Udział w konkursie należy zgłosić do Komitetu Centralnego, Warszawa, Mokotowska 3, Wydział Propagandy, nie później niż do 10 marca, podając: a) dokładny adres Koła (Komitetu), b) ilość członków, c) nazwisko i imię towarzysza odpowiedzialnego za kolportaż.

3) Uczestnicy konkursu zgłaszają do Administracji „Młodzi Ida” zapotrzebowanie na maksymalną ilość egzemplarzy, które będą przesyłane bezpośrednio na adres Koła. Należność na każdy numer pisma, winna być wpłacona natychmiast po rozsprzedaniu na konto PKO Warszawa, Nr I-1253, lub przekazem pocztowym na adres Administracji Warszawa, Mokotowska 3.

4) Koła (Komitety) zyskają od Komitetu Centralnego 40% rabatu tj. płać za jeden egzemplarz tylko 1.20 zł., a sprzedają po nominalnej cenie 2 zł.

5) Czas trwania konkursu: 15 lutego — 15 maja 1946 r.

Pierwsze miejsce zaimie to Koło (Komitet), które w czasie trwania konkursu rozprowadzi największą w stosunku do ilości swych członków ilość egzemplarzy „Młodzi Ida”. W miarę trwania konkursu częściowe jego wyniki będziemy podawać na łamach „Młodzi Ida” w celu zorientowania czytelników, które Koło (Komitet) przoduje. Dla zwycięzców przewidziane są następujące nagrody:

I. aparat radiowy — nagroda Przewodniczącego CKW PPS tow. Premiera Osobli-Morawskiego;

II. dźwiękowy aparat kinowy wąsko-taśmowy (ruchomy) — nagroda tow. Ministra Matuszewskiego;

III. biblioteczka 100 tomowa — nagroda sekretarza generalnego CKW PPS tow. Cyraniewicza;

IV. aparat fotograficzny — nagroda tow. J. Zerkowskiego, prezesa Zarządu „Społem”;

V. dwutygodniowy pobyt (ze zwrotem kosztów podróży) 5-ciu aktywistów danego Koła (Komitetu) w ośrodku wypoczynkowym OM TUR w Sopocie;

VI. dwutygodniowy pobyt (ze zwrotem kosztów podróży) 3-ch aktywistów danego Koła (Komitetu) w ośrodku wypoczynkowym OM TUR w Zakopanem;

VII. komplet kostiumów sportowych;

VIII. dwutygodniowy pobyt (ze zwrotem kosztów podróży) 1-go aktywisty danego Koła (Komitetu) w ośrodku wypoczynkowym OM TUR na Dolnym Śląsku;

IX. kwartalna prenumerata 50 egzemplarzy „Młodzi Ida”;

X. kwartalna prenumerata 25 egzemplarzy „Młodzi Ida”.

AKADEMIA NA ŻOLIBORZU

Dzielnice Żoliborz i Bielany urządzają w niedzielę, dn. 17 b. m. o godz. 9.30, w sali kina „Tęcza” (ul. Suzina 4) akademię poświęconą 53 rocznicy PPS.

Partyjna narada spółdzielców

W wykonaniu uchwał Władz Naczelnych — CKW PPS zwołuje partyjną naradę spółdzielców na dzień 17.11.1946 r. w Łodzi.

W naradzie obowiązani są wziąć udział delegaci Komitetów Wojewódzkich i Powiatowych PPS i OM TUR oraz czynni działacze spółdzielczy PPS i OM TUR.

Biurowo Zarządu mieści się w Łodzi przy ul. Zachodniej 43 i urządza od dnia 16.11.1946 r.

Blizszych szczegółów udziela Wojewódzkie Komitety PPS.

Custyszmy Co w RADIO

NIEDZIELA, 17 LUTEGO

8.10 Dzień poranny. 8.25 O czym pisze prasa stoł. 8.30 Muz. z płyt. 11.00 Kronika W-wy. 11.12 Problemy tygodnia. 12.03 Artykuł polityczny. 12.10 Streszczenie wiadomości dzień poranny. 12.30 Poranek symf. 13.30 „Wesele Figara” Beaumarchais’a. 14.10 Muz. operetkowa w wyk. Małej Ork. P. R. 14.50 Przegląd tyg. 17.00 I koncert Ork. Tow. Krzewienia Polskiej Muz. Ludowej. 18.15 „Panna Ojdzana” — aud. słowno-muz. dla dzieci. 19.15 „Radiokronika”. 19.45 Dz. wiecz. 22.00 „Możajka muzyczna”. 20.45 „10 minut frazjki polskiej”. 21.15 Aud. dla Polaków zagranicą. 21.30 Skrz. poszuk. rodzin zagranicą. 22.00 Ork. taneczna P. R. 22.30 Ost. wiad. dzień. radiowego. 22.45 Muz. tan. z płyt. 23.25 Skrz. poszuk. rodzin zagranicą. 24.00 Hymn.

Na akademii przemawiać będzie Min. Pro-pagandy tow. St. Matuszewski.

W części artystycznej wystąpi orkiestra MKZ, Reprezentacyjnej Chór PPS i OM TUR.

Karty wstępu otrzymać można w sekretariacie Dzielnicy: Żoliborz (Kossaka 10); Bielany (Podczaszyńskiego 23) oraz w Radzie Zakładowej SPB (Krasieńskiego 16).

DZIELNICA PPS

I OM TUR DZIELNICY MOKOTÓW

organizują w niedzielę, dnia 17 bm. o godz. 15.30 w Domu Partyjnym przy ul. Chocimskiej nr 4

uroczystą akademię

ku czci T. Kościuszki.

W programie przemówienie tow. prof. W. Winnickiego i część koncertowa Delegacji Dzielnicy są proszeni o przybycie ze sztandarami.

KALENDARZYK ZEBRAN OM TUR

Sobota, 16 lutego — Dzielnica OM TUR Praga Centralna — godz. 17.30 — zebranie z referatem tow. Ostrowskiego na temat: „Rady załogowe”.

Środziecie — (Mokotowska 51/53) godz. 16-18 — zebranie z referatem tow. Tadeusza Dobrowolskiego na temat: „Zarys historii socjalizmu”.

ZEBRANIE PARTYJNE W WILANOWIE

W niedzielę 17 bm. o godz. 10 odbędzie się w Wilanowie ogólne zebranie PPS i OM TUR z referatem tow. Genachow i Ku-charskiego.

WSPÓLNY WIEC PPS i PPR W LEGIONOWIE

W dn. 17 bm. odbędzie się w Legionowie wspólny wiec PPS i PPR. Na porządku dziennym zagadnienia polityki wewnętrznej.

„PREZCZ Z NIEMCAMI Z POLSKI”

Dn. 17 bm. o godz. 10 urzadza w Piesiecz-nie miejscowy Klub PPS wiec pod hasłem „Prezcz z Niemcami z Polski”. Przemawia tow. Cwik.

TEATRY

Opera (Marszałkowska 8) „Verbum Nobile” i „Pajace”, a o godz. 17.30 — Rossini go „Cyrulik Sewilski”.

Teatr Polski (Karska 2): dziś o godz. 17.30 „Lilla Weneda” w premierowej obsadzie.

Teatr Powszechny m. st. Warszawy (Zamojskiego 20) dramat Henryka Ibsena „Wroć ludu”.

Teatr Comedia (Szwedzka 2-4) codziennie o godz. 18 komedia karnawałowa M. Ba-luckiego p. t. „Dom Otwartych” w reżyserii J. Bielicy.

Teatr Mały (Marszałkowska 81) codziennie o godz. 16 Szopka Polityczna, a o godz. 18 „Macierzystym Panny Jadzi” komedia w 3 aktach J. Iliwiny.

Praski Teatr Rewi (Zwrotnowska 8) gra codziennie rewie pt. „Aby do wiosny”. Początek o godz. 17 i 19. W niedzielę i święta o 15, 17 i 19.

Sala Wiedza (Zamojskiego 26): dziś o godz. 18 „Skiz” Zapolskiej z Mieczysławą Cwiklińską.

KINA

Kino „Atlantic” ul. Chmielna 33 Nowy film produkcji angielskiej „Nieuchwytny Smith” w rolach gl.: Leslie Howard i Mary Morris Nadprogram Aktualności Polskiej Kroniki Filmowej.

Kino Polonia Marszałkowska 56 „Francja Wyzwolona” oraz Aktualności.

Kino „Tęcza”, Żoliborz — Suzina 4 Komedia nieporozumień miłosnych „Cztery Serca” oraz Aktualności Polskiej Kroniki Filmowej.

Kino „Syrena” Praga — Inżynierska 4. Film polski „Sfrachy” w rolach gl.: J. Andrzejewska, H. Karwowska, M. Cwiklińska, E. Bodo, J. Węgrzyn oraz Aktualności Polskiej Kroniki Filmowej.

Początek seansów: we wszystkich kinach 13, 15, 17, 19, w niedzielę i święta poranek o 11-ej.

UWAGA: Bilety pługowe w przedsprzedaży dla członków Zw. Zaw. i Organizacji Młodzieżowych do nabycia zbiorowo w Radzie Zw. Zaw. przy ul. Targowej 15 oraz Zw. Zaw. Prac. Budowl. ul. Marszałkowska 72, codziennie od 9 do 12-ej w pol.

„Ministerstwo Leśnictwa

posiada wolne miejsca dla fachowców z zakresu skrzynek oraz materiałów struganych („heblowanych”) jak produkcja stolarszczyzny budowlanej i t. p. a w szczególności dla specjalistów-kalkulatorów w wymienionym zakresie. (160)

OGŁOSZENIA DROBNE

DR MED SIENKO KSAWERY (z Warszawy) specjalista chorób skórnych i wenerycznych pecherza. Przyjmuje: Łódź ul. Kiłińskiego 132 w godz. 12 — 2 i 4 — 6. Tel. nr 205-55 91

Dzień Warszawy

„VIM PUTZT ALLES”

W dziennikach stołecznych ukazały się notatki w sprawie niestosowności pozostawienia na niektórych wagonach tramwajowych napisów: „Vim putzt alles”.

MZK całkowicie podziela zdanie co do konieczności usunięcia tych napisów. Ale bieżąca pora roku, narazie, uniemożliwiła „wypucowanie wrogiego Vima”. MZK nie posiada ogrzewanej hali do lakierowania. Malowanie pod gołym niebem, na deszczu i śniegu, jest pracą szczytową i marnotrawstwem kosztownych materiałów, które użyte w nieodpowiedniej temperaturze, odpadają i ulegają zniszczeniu. W każdym bądź razie usiłowano zatrzeć ślady wrażeń ręki naszych niszczycieli, przekreślając na wagonach czerwoną farbą herb Berlina.

MZK usiłują wprowadzić do ruchu jak największą liczbę wagonów i uczynić to jak najprędzej. Gwałtowna potrzeba usprawnienia komunikacji często zmusza do wypuszczenia na miasto wagonów przed ich gruntownym przemalowaniem. MZK troszczyć się przede wszystkim o techniczne wyposażenie wagonów tramwajowych, pozostawiając uprządkowanie ich wyglądu estetycznego do wlosny.

Być może, godny zaznaczenia jest szczegół, że w drukarniach berlińskich wykonane były i nalepione na rewidykowanych wagonach plakaty z napisem: „Zrabowane przez

Niemców wagon tramwajowe wracają do Wolnej Polski, do Warszawy”.

NOWA SIEDZIBA PIMM.

Biuro Państwowego Instytutu Hydrauliczno-Meteorologicznego MK zostały przeniesione z gmachu Ministerstwa Komunikacji przy ul. Chałubińskiego 4 — do budynku przy ul. Oleandrow 6.

WIECZÓR LITERATKI W ZWIĄZKU LITERATÓW

W środę, 20 lutego br. o godz. 4-ej pp. odbędzie się w Związku Literatów, w gmachu BGK wieczór autorski Maryty Morsztyniewicz.

Autorka odczyta swoją nową 4-obrazową sztukę p. t. „Księżyc wysiedlony”. Akcja rozgrywa się w czasach dzisiejszych i sztuka nie porusza wcale zagadnień wojennych.

UWAGA! GARBARZE!

Zw. Zaw. Rob. i Prac. Przem. Garbarskiego (Sektoria Garbarzy), zawiadamia, że dnia 17 bm. o godz. 10 rano w fabryce Temler i Szwede, ul. Okopowa Nr 78, odbędzie się pierwsze w Odrodzonej Polsce, walne zebranie garbarzy celem omówienia ogólnej sytuacji w przemyśle garbarskim.

SPROSTOWANIE

Wieczór słuchaczy konspiracyjnej SGH odbędzie się w dniu 23 bm. o godz. 20-ej, a nie jak podano uprzednio o godz. 22-ej.

Restauracja-Dancing-Bar „POLONIA”

pod zarządem Federacji Warsz. Spółdzielni Społ. palenca: pierwszorzędną kuchnię, dobrze zaopatrzone bufet, trunki krajowe i zagraniczne. Codziennie podczas obiadu KONCERT Five o'clock i o godz. 17-ej. Koncert wieczorowy od godz. 19.30 do 23-ej. Orkiestry pod kierunkiem Czesława Lewandowskiego Lokal czynny bez przerwy od godz. 12-ej do 24-ej.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł za wyraz. Poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi i mm szerokości. W tekście red. 25 zł, tłustym drukiem 100 proc. drożej. W numerach niedzielnych 50 proc. drożej. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Admi-nistracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują: Dział Ogłoszeń Robotnika — Warszawa, Al. Jerozolimskie nr 121 Polska Agencja Prasowa PAP Biuro Ogłoszeń i Reklam — Warszawa, Pierackiego 11. Placówki „Czytelnika” w Warszawie: Śródkowa 7, Nowy Świat 47, Marszałkowska 62, Puławska 49, Rozdzielnie gazet: Pl. Inwalidów (Żoliborz), Zygmuntowska 6 i Półnańska 38. Eury „Orbisu”: Warszawa, Al. Jerozolimska 39 i Praga, Targowa 70 — Wolność — Warszawa, ul. Marszałkowska 95, Spółdz Ag. Prasowej „GLOB” — Dział Reklam — ul. Złota 4. Dział Reklam Spółdz. Wydawn. „Wydawnictwo Ludowe” — ul. Bałagata 10 m. 35. tel. nr 8.67.79.